

flashback 1955

Vroeger was alles beter. Of toch niet?
Elke dinsdag gaan we terug in de tijd.

HEIST-OP-DEN-BERG

Peter Anthonissen (51) is de zoon van Hnitastichter Juul Anthonissen.
FOTO DIRK VERTOMMEN

Juul Anthonissen aan het woord in zaal Bergola in Heist-op-den-Berg in 1968. FOTO COLLECTIE JUUL ANTHONISSEN, EIGENDOM VAN PETER EN MARIJE ANTHONISSEN, IN BEWARING BIJ DE GEMEENTE HEIST-OP-DEN-BERG

Hnita heeft internationale reputatie binnen jazzwereld

Het bestuur van Jazzclub Hnita uit Heist-op-den-Berg organiseert een geldinzameling om de renovatie van de Hnitahoeve aan de Lostraat te voltooien. "Sinds 1983 gingen hier jazzconcerten door. Maar Hnita zelf is een flink stuk ouder", vertelt Peter Anthonissen.

Peter Anthonissen (51) is de zoon van Hnitastichter Juul Anthonissen. "Na het overlijden van vader in 2008 heb ik samen met mijn zus zijn werk voortgezet. Daarom ben ik toen zelf voorzitter geworden van de vzw. Het voorlopig laatste concert in de hoeve vond plaats in 2018. Maar die was toen in erbarmelijke staat. Het regende er zelfs binnen."
"Met ons bestuur hebben we nu collectief de handen in elkaar geslagen om het verleden weer te doen herleven in een fraai ge-

renoveerde zaal. Hopelijk kunnen we in 2022 opnieuw van start gaan."

Passie voor jazz

Jazz is een op improvisatie gebaseerde muziekstijl die beïnvloed is door West-Afrikaanse ritmes. Het ontstond in de Afro-Amerikaanse gemeenschap van New Orleans in de Amerikaanse staat Louisiana.

"De oudste bewaarde opnames dateren uit 1917, maar het genre zelf is zeker een flink stuk ouder. Uiteraard is er een Afrikaanse invloed. De zwarte jazzmuzikanten hadden immers uit dat continent geïmporteerde slaven als voorouder. Maar ook de Europese inbreng is belangrijk geweest."

De geallieerden brachten in 1944 de jazzmuziek mee naar Europa. "Mijn vader vertelde dat hij toen als 13-jarige platen met jazzmuziek leerde kennen via de Canadese

berijders. Het was het begin van een passie die hem nooit meer heeft losgelaten. Het was ook de tijd dat velen al een radio hadden. Zo kon mijn vader jazzconcerten die in Parijs werden gegeven, rechtstreeks volgen. Ook vonden er in Brussel jazzconcerten plaats."

Hnita

In de jaren vijftig ging Hnita van start. "Het was een tijd van vernieuwing en van een jonge generatie die zich afzette tegen de vorige. Jazz was toen echt muziek voor die jongere generatie Net als de rock-'n-roll trouwens."

"Mijn vader besloot de jazz te introduceren in de eigen streek. Zo is in 1955 Hnita begonnen, als een nogal bescheiden opzet. De eerste concerten gingen door in de toenmalige zaal Bergola op de berg van

Heist." Het begon dus met jazz, maar daarna werd het aanbod ruimer. "In 1959 werd de werking uitgebreid tot beeldende kunst. Daardoor was mijn vader immers ook gepassioneerd. Deze tak van de werking bestaat tot op vandaag. De Hnita Kunstkring organiseert bijvoorbeeld jaarlijks een expo in cultuurcentrum Zwaneberg."

De benaming Hnita is duidelijk te verklaren. "Vader was goed bevriend met de Heistse heemkundige René Lambrechts. Deze bedacht de naam Hnita. Het is de achttste-eeuwse benaming voor de Nete. De naam werd gekozen onwille van de verbondenheid met de eigen streek."

Eigen zolder

Hnita kreeg een structuur als vzw. "En er kwam ook een eigen stek. In 1967 werd van een familielid een zolder afgehuurd.

In 2018 maakte de Heilstse graffitkunstenaar Björn De Weerd ter ere van Hnita en Toots Thielemans een muurschildering in de Heistse Bergstraat. FOTO WILLY COREMANS

Juul Anthonissen houdt in 1968 met enkele vrienden een optocht met paard en kar doorheen de straten van Heist-op-den-Berg. Bestemming was het Hof van Riemen, waar onder de naam Jazz Meeting een klein festival plaatsvond. FOTO COLLECTIE JUUL ANTHONISSEN, EIGENDOM VAN PETER EN MARIJKE ANTHONISSEN, IN BEWARING BIJ DE GEMEENTE HEIST-OP-DEN-BERG

Hnita Jazz Club is nog op zoek naar steun om de renovatie van de concertzaal te betalen. FOTO DIRK VERTOMMEN

Die werd de Hnita-zolder. Tal van activiteiten hebben er plaatsgevonden. Vader sprak van een cultureel centrum avant la lettre. Het waren immers de jaren dat de idee van de uitbouw van regionale cultuurocentra overal in Vlaanderen ingang vond."

Gazet van Antwerpen besteedde geregeld aandacht aan Hnita. Op 27 juli 1974 stond bijvoorbeeld het volgende te lezen. "Dinsdagavond waren zowat honderd belangstellenden uit alle delen van het land het Hnita-zoldertje opgekropen om Jimmy Heath aan het werk te zien. Het is volgens Radio Hilversum het gezelligste jazzhok van de Benelux. Vijf jazzindividueen brachten jazz van prima kwaliteit. Het werd een totaal succes voor de Hnita-Jazzclub."

De problematische brandveiligheid maakte een einde aan dit mooie verhaal. "De brandweer verbood op een gegeven mo-

ment de optredens. Daarna huiste Hnita een tijd op een locatie boven het politiebureau in het centrum van Heist. De agenten kwamen in hun vrije tijd trouwens zelf ook luisteren naar de muziek", zegt Peter Anthonissen.

Langgevelhoeve

In 1983 is Hnita verhuisd naar de huidige plek in de Lostraat. "Daar stond een langgevelhoeve die dateert van rond 1900 die vader met zijn eigen centen heeft aangekocht. Het is geen beschermd monument, maar het is wel opgenomen in de Inventaris Onroerend Erfgoed van de Vlaamse overheid."

"De nodige verbouwingen werden er uitgevoerd: er kwamen een podium en een bar. Er waren 120 zitplaatsen. Staan konden er nog meer personen in. Dat werd de

Optreden van The Peanuts in zaal Bergola, omstreeks 1955 FOTO COLLECTIE JUUL ANTHONISSEN, EIGENDOM VAN PETER EN MARIJKE ANTHONISSEN, IN BEWARING BIJ DE GEMEENTE HEIST-OP-DEN-BERG

Juul Anthonissen (links) en de legendarische Amerikaanse bassist Charles Mingus in de straten van Heist-op-den-Berg in 1975.

FOTO ROB MISLEUR - CENTRO STUDI ARRIGÒ POUILLU, SIENA JAZZ DIRK VERTOMMEN

nieuwe vaste eigen locatie. Dat is goud waard voor een vereniging. Je kunt het helemaal zelf inrichten en bent er zelf meester over."

Hier floreerde Hnita. "In de drukste jaren hadden we zo'n veertig tot vijftig optredens op een jaar. Vaak vonden deze plaats op weekavonden. Dan zijn jazzmusici vaak goedkoper te boeken dan in het weekend. Velen hebben hier het beste van zichzelf gegeven. Jef Neve is bijvoorbeeld hier begonnen met naam te maken."

Van al dit werk is een reusachtig archief bewaard gebleven. "Vader heeft werkelijk alles bijgehouden. Intussen is zijn nalatenschap in bewaring gegeven aan de gemeente Heist-op-den-Berg. In de toekomst zal werk worden gemaakt van de verdere ontsluiting ervan."

"In 2018 hebben een aantal vrijwilligers

geld samen gelegd om het gebouw over te kopen. En nu zijn we druk bezig met de broodnodige renovatie. Het dak is al vernieuwd. We bouwen nu een balkon en er komt een nieuw podium. Wie hiervoor wil bijleggen, kan stee ds een bijdrage leveren."

Het gemeentebestuur heeft belangrijke plannen om de hele omgeving rond het nieuwe zwembad Sportoase verder te ontwikkelen. "We willen hier eventueel ook daghoreca uitbouwen. Dat zou kunnen aansluiten bij de plannen van Heist", besluit Peter Anthonissen.

SAM VAN CLEMEN

● Hnita Jazz Club is nog op zoek naar steun om de renovatie van de concertzaal te betalen. Voor meer info: www.hnitajazzclub.be/steun-hnita